KURJER WARSZAWSKI.

D. 16. Sierpnia. — Rok 1844. Piątek. № 217. Dziś. Sty Roch. Jutro, SS. Miron i Anastazjusz.

Wczoraj w Kościele Śgo JANA w czasie Summy Artyści muzyczni wykonali dzieła religijne *Sznabla, Elsnera* i *Djabelego*. W kościele XX. *Bernardynów* Amatorowie wykonali Mszę Nr 8 Józ: *Krogulskiego*, Graduał Universi tegoż, oraz Zdrowaś MARJA Hymn *Donizettego*.

Wczoraj w Kościele paraf: Sgo ANDRZEJA odbył się obrzęd zaślubin W. Józefa *Łyszkiewicza* Urzędnika Sądu Apel:, z Panną Konstancją *Bielicką*, pozostałą Córką po Oficerze b. Wojsk Polskich. Życzliwi Przyjaciele i Rodzina, świadkowie tego Świętego obrzędu, zasyłali modły do WSZECHMOCNEGO aby raczył pożycie tej zacnej Pary obdarzać błogosławieństwem dla pociechy szanownych Babki i Matki Panny młodej, Matki i Braci Pana młodego, i Rodziny obojga Państwa młodych, tyle godnych łaski Nieba, ozdobionych pięknemi przymiotami i dobrocią serca.

Dalszy ciąg Pensji Emerytalnych. Otrzymali PP. Fran: *Królikowski*, Radca Magistratu Warsz:, do pensji rubli sr. 1147 k. 50, dodatek rub. sr. 202 k. 50. Klem: *Rutkowski*, Gubernator Cyw: Gub: Płoc:, r. s. 2250. Petr: z Tańskich *Kusocińska*, Wdowa po b. Prezydencie m. Włocławka, i dzieci ich, r. s. 250. Ago: z Szybrowskich *Chodnikiewiczowa*, Wdowa po Rachmistrzu, r. s. 112 k 50; dzieciom ich, r. s 75. Mik: *Waśniewski*, Sekretarz, r. s. 210. Fran: *Bieńkowski*, Naczelnik Ptu Mławs:, r. s. 675. Mac: *Jaworski*, b. Strażnik, r. s. 72 k. 90. Fr: *Kühnel*, b. Inspektor Poczt, do pensji r. s. 720, dodatek r. s. 480. Malwina z Matuszewiczów *Ostrowska*, Wdowa po Adjunkcie Wojs:-Polic:, i dzieci ich, r. s. 56 k. 25. Winc: *Gniewosz*, b Inspektor, r. s. 398 k. 8. (D. c. n.)

— *Komitet wsparcia Nadwiślan.* Składki dla Nadwiślan po dzień wczorajszy do Kassy Komitetu wniesione wynoszą zł. 56,454 gr. 16. W urządzonym przytułku w koszarach Sapieżyńskich noclegowało osób 45. Dom handlowy W. S. A. *Fraenkel* nadesłał do tegoż Komitetu odebrane z *Wilna* od pewnej Damy dobroczynnej ukrywającej swoie nazwisko, złotych 1,000. Onegdaj złożono w Redakcji Kurjera od F. K. złotych 2.

— Księgarnia S. H. *Merzbacha*, odebrała 4ty zeszyt Słownika polsko-francuz:, czyli tomu 2go pierwszą część. Prenumerata przyjmuie się ciągle po złp. 42 w tejże Księgarni; gdzie także nabyć można 4tą edycję Słownika francuzko polskiego. — Paulina *Durr*, upoważniona przez JW. Kuratora Okręgu Naukowego, ma honor uwiadomić Szanowną Publiczność, że iej *Kantor Stręczeń Guwernerów i Guwernantek*, znajduie się przy ulicy Podwal, w domu W. *Zeuschner* pod Nrem 518.

— 13go b. m. Wyrobnik 70 lat liczący, w iednym z domów spuściwszy się wewnątrz studni dla dopełnienia reparacji, przez zgęszczone w niej powietrze, uduszony został. Pies wściekły na Przyrynku skaleczył w nogę przechodzącą Córkę Piekarza, którą zaraz do Szpitalu odesłano, a pies został zabity.

— Chociaż Barometr groził, iednak przez cały dzień wczorajszy trwała pogoda; ta osobliwość tegoletnia dzielnie pomogła w dniu uroczystym odwiedzać Kościoły, a następnie wszystkie miejsca spacerowe; przywrócenie mostu zachęciło do oddychania świeżem powietrzem w *Zaciszu*, a oswobodzona z okropnej powodzi *Saska Kępa*, z wdzięcznością przyjmuie łaskawych Gości, którzy ią odwiedzaiąc, wykonaią oraz i miłosierny uczynek. Jednak przy tylu wczorajszych przyiemnościach, znowu nieobeszło się bez trwogi; około godziny 6ej wieczorem na iednem z najcelniejszych miejsc Warszawy, bo na Krakowskiem-Przedmieściu, wybuchł pożar; płomienie wybuchły z zagrożeniem niebezpieczeństwa; godna uwielbień i powszechnej wdzięczności Komenda pożarna, wkrótce uśmierzyła trwogę. — Onegdaj w Teatrze Rozmaitości przywołani, po *Pełnoletniej Pannie* JP. *Jasiński* i JPani *Estella*. *Okno na pierwszem piątrze* przy 3cim przedstawieniu licznych sprowadziło słuchaczów i często wzniecało oklaski; przywołani JPani *Halpert* i JP. *Komorowski* po 2-kroć. Wczoraj Wielki Teatr był napełniony; w ciągu *Córki Regimentu* okrywano rzęsistemi oklaskami i 10-kroć przywołano JPannę *Dzoię* wracaiącą do Włoch i zasługu-

iącą na względy tutejszej Publiczności, oraz JP. *Roka* 3-kroć i JP. *Lawiia.*

Anglja. — Depesza telegraf: donosi: „Królowa *Wiktorja* 6go b. m. o kwadrans na 8mą rano, szczęśliwie powiła Syna. Stan dostojnej położnicy i nowo-narodzonego iest zaspokaiaiący." — Rada Ministrów poleciła Arcybiskupowi *Kenterbery* odbyć modły dziękczynne z powodu szczęśliwego połogu Królowej.

Danja. — *Kopenhaga* d. 25go z. m. J. C. W. W. Xżę Konstantyn Mikołaiewicz, przybywszy do tutejszego portu na boiowym okręcie *Nowa Ingermanlandja*, wylądował przedwczora i udał się niezwłocznie do Zamku *Sorgenfrej*, gdzie J. C. W. obiadował u Króla. J. K. Mość nadał wielkiemu Xciu order *Słonia.* (T. P.)

Francja. — Lord *Cowley* (Kolej) ma na kilka dni wyiechać za urlopem do *Anglji.* — Minister spraw wewn: P. *Duchatel* (Diuszatel) wyiechał do *Ems*, a Minister handlu P. *Cunin Gridaine* (Kiunę Grydę) do *Wiszy.* — Monitor 4go b m. ogłosił depesze z *Maroko*, okazuiące że wiadomość o bombardowaniu *Tangeru* iest *bezzasadną*, i że Cesarzowi *Marokańskiemu* zostawiono znowu 8 dni czasu do odpowiedzenia na notę ostateczną; tak, iż w razie odmównej, kroki nieprzyiacielskie mogły dopiero nastąpić 1go b. m. Pierwsza odpowiedź Cesarza przybyła 22go z. m. do *Tangeru*, iest dwuznaczną: Sułtan przyrzeka ukaranie *Kaidów* za attak przeciw Francuzom, ale też żąda odwołania Marszałka *Bugeaud* (Biużo) za zdobycie *Uszdy*, a *Abdelkadera* wcale nie wspomina. Xżę *Żuęwil* za otrzymaniem tej odpowiedzi i zawiadomienia od Marszałka o dalszem trwaniu kroków woiennych, 23go z. m. odpłynął statkiem *Pluto* do *Tangeru.* Xżę zabrawszy na swój statek Konsula ieneral:, i innych Francuzów, wysłał parostatek *Welos* wzdłuż wybrzeża marokańsk: do *Mogador*, aby zabrać Aientów konsularnych i innych Francuzów. P. *Nion* Konsul iener: przesłał Cesarzowi notę powtórną zostawiaiącą mu tylko 8 dni czasu do rozpoczęcia kroków woiennych. Xżę tymczasem z Panem *Nion* wrócił do *Kadyxu.* Na granicy algiersk: Kaid *El Genaui* został okuty w kajdany, a iego następca Sidi *Hammida* Ben *Ali* okazał się Marszałkowi *Biużo* przyiaźniejszym; Marszałek odpowiedział, iż także życzy pokoiu, ale tylko pod warunkami przez Rząd franc: podanemi. Cesarz wyiechał z *Maroko* do prowincji północnych, nie przyiąwszy wcale Konsula ang: Pana *Drummond Hay*, który poiechał za Cesarzem. — Parostatek *Chimera* 30go z. m. zawinął do *Tulonu*, z wiadomością, iż Xżę *Żuęwil* 26go z. m. przysposabiał się do powtórnego odpłynienia z *Kadyxu;* uważano bombardowanie *Tangeru* za nieochybne, ponieważ Cesarz *Abd el Rahman* nie skłaniał się do żądań Francji — W skutek wiadomości z *Otaheiti* i *Maroko*, papiery spadły na giełdzie paryzkiej. — Komora celna w *Szyran*, zabrała mnóstwo medali śpiżowych z popiersiem Xcia *Bordo.* — Akademja napisów 3go b m. przyznała nagrodę *Goberta* 9,000 fran: „Historji Francji" w 12stu tomach przez Henryka *Martin;* drugą zaś nagrodę „Historji Francuzów podług rozmaitych stanów," przez Alexego *Monteil.* — Gubernator *Senegalu* P. *Bouet* (Bue), udaie się do *Algieru*, celem zaciągania ochotników do korpusu Spahisów senegalskich. — W ministerstwie sprawiedliwości głoszono 4go b. m., że Pani *Lafarge* (Lafarż) została zupełnie *ułaskawioną i uwolnioną.* — W nocie ostatecznej do Cesarza Marokańsk: oświadczono, że ieśli zadosyć uczynienie nie będzie udzielone, Xżę *Żuęwil* ma zlecenie bezzwłocznie rozwinąć ogień swoich baterji na *Tanger*, spalić wszelkie statki marokańs: i po kolei bombardować wszystkie miasta nadbrzeżne. — Zabieranie Urzędników konsularnych z *Tangeru* na statki francuzk: musiało być wykonane z iak największą ostrożnością, każdy osobno przybył pod pozorem przedstawienia się Xciu *Żuęwil.* Konsul ieneral: był zmuszony swoie rzeczy zostawić. Marokanie domyśliwszy się przyczyny tego wyiazdu, zatrzymali skrzynie i zmusili Kanclerza Konsulatu do pozostania. — Głoszą, iż dowódzcy flotyl *holenderz:*, *szwedzk:* i *duńsk:* przy brzegach marokańskich oświadczyli, iż na przypadek wojny, stawią się pod rozkazy Xcia *Żuęwil.* — Dziennik *sporów* mniema, iż wojna z *Marokiem* iest nieochybną, ale utrzymuie też, że mylnem iest mniemanie iakoby zaczęto od bombardowania *Tangeru*, gdyż tym krokiem przyniesionoby więcej szkody handlowi Chrześcjan niż Marokanom. — Sprawa *Otaheiti*

zdaie się nie spowoduie ważnego rozdwoienia; Rząd franc: będzie obstawał przy tem, iż był w swoiem prawie oddalić Pana *Pritchard* (Pryczar), który od czasu obsadzenia *Otaheiti* przez Francuzów sam złożył urząd Konsula, a iako Człowiek prywatny podżegał umysły kraiowców; że zaś Oficer franc: P. d'*Aubigny* (Dobini) uwięził go, czyn ten był na miejscu sprostowany przez Gubernatora Kapitana *Bruat*, tenże bowiem kazał Pana *Pryczar* uwolnić, i co do tego punktu Francja też Anglję uspokoi — Podług zapewnienia P. *Guizot* (Gizo), Lord *Aberdeen* (Eberdyn) miał sprostować zbyt surowe wyrażenie się P. Rob: *Peel* (Pil) w izbie niższej względem sprawy *Otaheiti*. — Podług listów z *Makao*, dowódzca tamże znajdującej się flotylli franc: otrzymał zawiadomienie o odwołaniu Hrabiego *Ratti Menton* i o zastąpieniu go przez P. *Becourt* (Bekur); obawiano się z tąd niekorzystnego wrażenia na umysły *Chińczyków*, którzyby mogli Francuzów uważać za lekkomyślnych. Kapitan *Cecyle* (Sesyl) miał wstrzymać tę zmianę do czasu przybycia Posła P. *Lagrenee*. Rząd chiński oznajmił, iż postępować będzie z większą tolerancją względem Misjonarzy. — Do *Brestu* przybyły z *Hawru* 2 płaskie żelazne parostatki *Wąż* i *Bazyliszek*, przeznaczone do żeglugi na *Senegalu*. — 5go b. m. w izbie Parów Wielki Strażnik pieczęci, a w izbie deputowan: Minister oświecenia odczytał rozporządzenie Królewskie odraczające posiedzenia. Deputowani opozycyjni starali się uzyskać od P. *Gizo* objaśnienia w sprawie Otaheiti, lecz Minister spraw zagr: stanowczo oświadczył, iż nie wda się w rozprawy, w chwili kiedy toczą się układy w sprawie tak delikatnej. Po odroczeniu posiedzeń wszyscy obecni wykrzyknęli: „Niech żyie Król!" — List z *Kadyxu* z dnia 25go z. m. donosi: „Kanclerz francuzkiego konsulatu w *Tangerze* iuż był z Konsulem i iego rodziną, wsiadł na statek, lecz gdy wrócił na ląd po ważniejsze papiery konsulatu, został z kilku innemi Francuzami aresztowany. Xżę *Żuęwil* otrzymawszy o tem zawiadomienie, oświadczył Władzom *Tangeru*, że ieśli aresztowani Francuzi w przeciągu 3ch dni nie będą uwolnieni, tedy sam podejmie się otworzyć im drzwi więzienia. Eskadra *duńska* zawinąwszy z *Kadyxu* do *Tangeru*, przesłała Sułtanowi *Marokańs:* depeszę z oświadczeniem, że *Danja* na przyszłość nie będzie mu płaciła haraczu; po czem eskadra wróciła do *Gibraltaru*, aby oczekiwać skutku zatargów Francji z Marokiem. Inne pismo donosi, że kilku Francuzów doznało obelg w *Tangerze* i że sam Konsul tylko iakby cudem uszedł przed fanatyzmem *Maurów*. Pierwszych uwięziono, a ich los wznieca obawę. I Konsulowie innych mocarstw mieli *Tanger* opuścić. — Oświadczenie ministerjalnego dziennika, iż Xcia *Joinville* (Żuęwil) polecono bombardować wszelkie miasta marokańskie prócz *Tangeru*, uważane iest przez stronnictwo opozycyjne za grzeczność dla Anglji, ponieważ *Tanger* znajduie się naprzeciwko fortecy ang: *Gibroltaru*. Niektóre pisma opozycyjne mniemają nawet, iż w razie bombardowania *Tangeru*, ministerstwo również zgani Xcia *Żuęwil*, iak zganiło Admirała *Thuars* za obsadzenie *Otaheiti*, i Pana *d'Aubigny* (Dobini) za uwięzienie Konsula ang: Pana *Pritchard* (Pryczar). — P. *Guizot* (Gizo) miał oświadczyć w sali konferencyjnej izby Deputowanych, iż nigdy nie miał zamiaru atakować *Tanger*.

Hiszpanja. — Prócz angielskiego Wice-Konsula, wszyscy Konsulowie europejscy mieli opuścić *Tanger*. — Mniemają, że ieśli Francuzi zdobędą *Tanger*, Anglicy obsadzą inny iaki port marokańs:, a Hiszpanie wyjdą z niczem.

Niemcy. — Akademja umieiętności w *Berlinie* 4go i 5go b. m. powinszowała P. Alexandrowi *Humboldt* z powodu 40to letniej rocznicy iego powrotu do *Europy*, z podróży odbytej w *Ameryce*. — Miasto *Szwetz* nad *Wisłą* okropnego doznało spustoszenia w skutek powodzi — Król Saski 7go b. m. wrócił z Anglji do Hamburga, gdzie go powitała deputacja z *Lipska*. Do tegoż miasta przybył 9go b. m. — Administracja tabaczna *Austrjacka* sprowadziła z *Hawany* 27,000 skrzyń sygar, które przedaie po cenach umiarkowanych, dla zapobieżenia przemycaniu tegoż towaru. — Na wystawie w *Disseldorfie* 3go b. m. zbrodnicza ręka umyślnie zniszczyła kilka pięknych obrazów. — Francuzki Minister *Duchatel* (Diuszatel) przybył do *Ems*, tamże spodziewani są Marszałek *Sebastjani* i Jenerał *Jacqueminot* (Zakmino). — Władza Austrjacka rozporządziła,

aby składy prochu były utrzymywane z daleka od zabudowań mieszkalnych.

Turcja. — Gubernator ieneralny Indji wschodnich Jenerał Henryk *Hardinge* (Herding) po 2-dniowym pobycie w *Alexandrji*, udał się do *Kairu*, gdzie odwiedził *Ibrahima* Baszę; iak najuprzejmiej był powitany. Następnie zwiedził piramidy i wszystkie osobliwości *Kairu*. Po świetnej wieczerzy u *Ibrahima* Baszy wyjechał do *Suez*. Rząd *egipski* regularniej teraz żołd wypłaca. Z *Alexandrji* zbiegł kupiec austrjacki, który Wice Królowi był winien 60,000 talaris, z tej przyczyny kredyt tameczny iest teraz bardzo uciśniony. Wice Król zagroził nawet, iż przerwie stosunki z austrjac: konsulem. — Lud w *Mossul* zburzył fundament Kościoła budującego się przez Misjonarzy francuz:, przytem zrucał kamieniami na Konsula franc:. Poseł francuzki nalega z tej przyczyny o zadosyć uczynienie. — Między *Turcją* a *Grecją* znowu zaszły nieznaski. — Sultan pozwolił wybudować nowy teatr opery na przedmieściu *Pera*.

Włochy. — Miasto *Palestryna* w państwie Papiezkiem często teraz doznaie *trzęsienia ziemi.* — Don *Michałowi* uczyniono z *Lisbony* nowe bardzo korzystne propozycje aby zrzekł się swoich pretensji, lecz dotychczas nie chce wejść w żadne układy. — Król *Neapolitański* darował gminie *S. Dziovanni* za odznaczenie się przeciw wichrzycielom różne podatki, nadto kilka tysięcy dukatów na ubogich tamecznych, Osoby zaś które szczególniej odznaczyły się otrzymały ordery i pensje. 25go z. m. rozstrzelono znowu w *Kosenzy* 9ciu z pojmanych wichrzycieli; między rozstrzelonemi, znajduią się synowie austrjackiego Admirała *Bandiera*.

Rozmaitości. — Muzykalna Gazeta Lipska chwalebnie wspomina o talencie muzycznym Jenerała Rossyjskiego *Lwowa*, tak pod względem kompozycji iego iako i doskonałej gry na skrzypcach, bądź w kwartetach, bądź w koncertach. Nadzwyczajnie chwalą operę iego kompozycji p. t: *Bianka* e *Gualtiero*, z której wyjątki były grane na koncercie 4go Czerwca r. b. Śpiewowi włoskiemu w tej operze towarzyszy instrumentacja podług Klasyków niemieckich. Objawia Redaktor powyższej Gazety życzenie, aby Kompozytorowie włoscy w swoich tworach trzymali się tejże zasady, i że ta opera na każdej scenie zyskiwać będzie zadowolenie. Wnioskuiemy, są słowa Redaktora, gorliwej dążności tej dostojnej Osoby i tak znakomitego Kompozytora, którego Artystą w całem znaczeniu zwać winniśmy, i życzymy, aby wszędzie spotkał tylę współdziałania muzycznego i wdzięcznej Publiczności, ile iej tu w Lipsku znalazł.

PRZYJECHALI do WARSZAWY.

Staniukiewicz Jenerał-Maior z Góry Kalwarji; Mołachowski Stani: Hr: z Końskich; Krasiński Adam Hr: z Radzieiewic; Rzewuska Konst: Hr: z Gub: Kiiowskiej; Koch Andr: X. Kanonik z Łowicza; Gratziani Maxym: Artys: Muzyki z Moskwy; Doliwa Lucjan Dz: z Łowicza; Karczewski Cyriak Oby: z Sandomiersk:

DONIESIENIA.

Do pewnego znakomitego domu w Warszawie, potrzebną będzie w ostatnich dniach m. Września MAMKA. Ważakże dom ten pragnąc osobie takiej prócz hojnego wynagrodzenia zapewnić los na całe życie, życzy sobie, by oprócz najlepszego zdrowia i innych zalet ciała, znaną być mogła z dobrych przymiotów duszy i serca. Wiadomość powziąść można u Doktora Lebrun na Krak:-Przedm: Nr 448 i 9.

Dziś rano ciepła stopni 11. Wczoraj w połud: 17.

TEATR WIELKI. Jutro, 1szy raz *Anna Bolena*, przez Art: włoskich.

Dziś w Kawiarni przy ul: Bielańs: i Tłumac: w domu Lilpopa Nr 600, SEXTET grać będzie.

Dziś w domu pod Nr 366 przy rogu ul: Krak:-Przedmieście i Marjensztadt, na 1m piętrze, w Kawiarni, JP. Wacław *Lamać* z kompanją grać będzie.

Dziś w Kawiarni przy ulicy Długiej pod Numerem 586 w domu W. Szambelana Nowakowskiego, Panny *Nowakowskie* grać i śpiewać będą.

Dziś w Kawiarni w domu Rejnikowskiego, przy ul: Bielań: Nr 609, Panny *Ensman* grać będą.

Dziś w Kawiarni przy ul. Miodow: w pałacu Paca, na dole od frontu, Panny *Hessen* grać i śpiewać będą.

Dziś w Kawiarni przy ulicy Trębackiej obok domu W. Steinkellera, Panny *Noires* grać i śpiewać będą.

Dziś w nowo otworzonej Kawiarni w domu W. Doktora Malcza, przy rogu ulicy Krak:-Przedm: i Bednarskiej, JP. *Danecki* z kompanją grać będzie.

Jutro w Powązkach (Izabelin zwanych), o godzinie 5, będzie MUZYKALNA ZABAWA, w połączeniu z widowiskiem sztuk Gimnastyczno-atletyczno-herkulesowych, w Cyrku Olimpijskim, pod Dyr: JP. Emilji Walter, z domu Beranek; zakończona przedstawieniem porwania Atalanty, w brylantowym FAJERWERKU.